

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD SOLIN
Gradonačelnik

KLASA: 302-02/17-01/0004
URBROJ: 2180/01-01-20-66
Solín, 01. srpnja 2020. godine

Na temelju članka 73. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), članka 27. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17) i članka 39. Statuta Grada Solina (“Službeni vjesnik Grada Solina” br. 7/09, 4/13, 7/13, 3/18, 4/18 – pročišćeni tekst i 2/20) nakon provedenog postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine, Gradonačelnik Grada Solina donosi

**IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA
OKOLIŠ STRATEGIJE RAZVOJA GRADA SOLINA DO 2025. GODINE**

I. UVOD

Nadležno tijelo Upravni odjel za gospodarstvo, zaštitu okoliša i europske fondove Grada Solina (u daljnjem tekstu: Upravni odjel) pripremlilo je ovo Izvješće u skladu s člankom 27. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17).

Nositelj izrade Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine je Upravni odjel za gospodarstvo, zaštitu okoliša i europske fondove Grada Solina, dok je Izrađivač Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu, Cvite Fiskovića 5, 21000, Split. Stratešku studiju utjecaja na okoliš i Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu izradila je ovlaštena osoba Eko Invest d.o.o., Draškovićeve 50, 10 000 Zagreb.

**II. AKTIVNOSTI U OKVIRU POSTUPKA STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA
OKOLIŠ**

Postupak strateške procjene utjecaja Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine na okoliš započeo je Odlukom o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja grada Solina do 2025. godine (KLASA: 302-02/17-01-0004, URBROJ: 2180/01-01-18-28) koju je Gradonačelnik Grada Solina donio 23. listopada 2018. godine.

Zahtjev za davanje mišljenja o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine, sa prilogima: Zaključak o pokretanju postupka nadopune i prilagodbe Programa ukupnog razvoja grada Solina (Službeni vjesnik Grada Solina 3/2017), Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš (KLASA: 302-02/17-01/0004, URBROJ: 2180/01-01-01-18-28) i Obrazac mišljenja o sadržaju strateške studije, upućen je 24. listopada 2018. sljedećim tijelima:

- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
- Državni zavod za zaštitu prirode - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Splitsko-dalmatinska, Sektor upravnih, inspeksijskih i poslova civilne zaštite
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured u Splitu, Odjel za zaštitu i spašavanje
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove Južnog Jadrana
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
- HEP – ODS, Elektrodalmacija Split, Služba za razvoj i investicije
- HEP – OPS, Prijenosno područje Split
- Vodovod i kanalizacija d.o.o.
- Hrvatske ceste d.o.o., PJ Split, TI Split
- Hrvatske željeznice d.o.o., HŽ Infrastruktura, Služba za studije i razvoj
- Lučka uprava Split
- EVN Croatia plin d.o.o.
- Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županije
- Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, Ispostava Solin
- Grad Kaštela
- Grad Split
- Općina Klis.

Sukladno članku 160. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), članku 5. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategija, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17) i člancima 3. i 12. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 64/08), informacija o provedbi strateške procjene i određivanju sadržaja strateške studije utjecaja na okoliš Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine objavljena je 24. listopada 2018. godine na službenoj internetskoj stranici Grada Solina (www.solin.hr) i na oglasnoj ploči u prostorijama gradske uprave (KLASA: 302-02/17-01/0004, URBROJ: 2180/01-06-01-18-30). Zainteresirana javnost pozvana je da dostavi svoja mišljenja i prijedloge za sadržaj Strateške studije.

Sukladno odredbama članka 8. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17), a u skladu s člankom 9. Stavak 4. Uredbe strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, gore navedenim javnopravnim tijelima je 29. listopada 2018. upućen Poziv na javne konzultacije u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš i utvrđivanja konačnog sadržaja Strateške studije utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja grada Solina do 2025. godine (KLASA: 302-02/17-01/0004, URBROJ:

2180/01-06-01-18-31). Osim slanjem poziva na adrese javnopravnih tijela koja sudjeluju u postupku, ovaj poziv je objavljen i na službenoj internetskoj stranici Grada. Javne konzultacije održane su 20. studenog 2018. godine (utorak) u 12 h, u vijećnici gradske uprave.

Gradonačelnik Grada Solina je 15. siječnja 2019. godine donio Odluku o sadržaju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine (KLASA: 302-02/17-01/0004, URBROJ: 2180/01-01-19-42). Sukladno odredbama članka 162., stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), članka 8., stavka 7. te članka 11., stavka 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17) i članka 5., stavka 1., točke 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 64/08), Odluka je objavljena na internetskoj stranici Grada Solina i oglasnoj ploči u prostorijama gradske uprave.

Na temelju članka 72. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), članka 14. i članka 15. stavka 3. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17) u postupku Strateške procjene utjecaja Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine na okoliš, Gradonačelnik Grada Solina dana 07. veljače 2019. godine donosi Odluku o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja na okoliš Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine (KLASA: 302-02/17-01/0004, URBROJ: 2180/01-01-19-50).

U Povjerenstvo su imenovani:

- Marijana Žižić, str. spec. ing. aedif., Upravni odjel za gospodarstvo, zaštitu okoliša i europske fondove Grada Solina, predsjednica Povjerenstva,
- Sanja Samardžija, dipl. ing. građ., Upravni odjel za komunalne djelatnosti i upravljanje prostorom Grada Solina, članica Povjerenstva,
- dr. sc. Radoslav Bužančić, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu, član Povjerenstva,
- Domagoj Lažeta, dipl. iur., Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko-dalmatinske županije – "More i krš", član Povjerenstva,
- mr. sc. Toni Carević, dipl. ing. građ., Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove južnoga Jadrana, član Povjerenstva,
- Meri Prodan Bedalov, dr. med., Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, članica Povjerenstva,
- Ivana Bobanović, mag. biologije, Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Splitsko-dalmatinska županija, članica Povjerenstva.

Sukladno člancima 46. st. 2., 49. i 50. st. 4, Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13, 15/18, 14/19) Grad Solin je Splitsko-dalmatinskoj županiji podnio zahtjev za provedbu postupka Glavne ocjene prihvatljivosti Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine za ekološku mrežu, nastavno na ishodu Mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike o potrebi provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine za ekološku mrežu (KLASA: UP/I-612-07/18-71/130, URBROJ: 517-05-2-3-18-4 od 3. rujna 2018. godine).

Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije, 27. kolovoza 2019. godine izdao je obvezujuće Mišljenje da je Strategija razvoja grada Solina do 2025. godine prihvatljiva za ekološku mrežu uz primjenu mjera ublažavanja (KLASA: 351-04/19-01/0015, URBROJ: 2181/1-10/06-19-6).

Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine, postupajući po Odluci o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja na okoliš Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine (KLASA: 302-02/17-01-0004, URBROJ: 2180/01-01-19-50 od 07.02.2019. godine) te prema propisanom postupku, održalo je jednu (1) sjednicu i to 11. rujna 2019. godine. Na sjednici je Povjerenstvo utvrdilo da je Strateška studija cjelovita, stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima, uz izdvojeno mišljenje predstavnika Hrvatskih voda, gospodina mr. sc. Tonija Carevića, dipl. ing. građ., u dijelu ocjene utjecaja malih HE na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

JAVNA RASPRAVA

Na temelju čl. 23. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17) i čl. 16. i 17. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 64/08) Gradonačelnik Grada Solina je 02. prosinca 2019. godine donio Odluku o upućivanju Strateške studije utjecaja Nacrta prijedloga Strategije grada Solina do 2025. godine na okoliš, Glavne ocjene prihvatljivosti na ekološku mrežu i Strategije razvoja grada Solina do 2025. godine na javnu raspravu.

Poziv za sudjelovanje u savjetovanju sa zainteresiranom javnošću objavljen je:

- na službenoj internetskoj stranici Grada Solina (www.solin.hr), 6. prosinca 2019. godine,
- izložen na oglasnoj ploči u prostorijama gradske uprave,
- u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija“ 11. siječnja 2020. godine.

U Pozivu su navedeni; mjesto, datum početka i trajanje javnog uvida, mjesto i datum javnog izlaganja te rok u kojem će nositelj izrade zaprimati pisana očitovanja, primjedbe i prijedloge.

U skladu s oglašenim, nakon objave Javnog poziva 6. prosinca 2019. godine, započeo je javni uvid. Tijekom javnog uvida, dokumenti Strateška studija utjecaja Nacrta prijedloga Strategije grada Solina do 2025. godine na okoliš sa Glavnom ocjenom prihvatljivosti na ekološku mrežu i Strategija razvoja grada Solina do 2025. godine bili su izloženi u prostorijama Grada Solina, svaki radni dan i dostupni na službenoj internetskoj stranici Grada Solina.

Javno izlaganje održano je 20. siječnja 2020. godine, u prostorijama gradske uprave (gradska vijećnica) s početkom u 10,00 sati.

Posebna pisana obavijest o javnoj raspravi s pozivom na javno izlaganje upućena je sljedećim javnopravnim tijelima:

- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu

- Hrvatske šume d.o.o., UŠP Split
- Javna ustanova „More i krš“
- Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša
- Vodovod i kanalizacija d.o.o.
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Splitsko-dalmatinska, Sektor upravnih, inspekcijskih i poslova civilne zaštite
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured u Splitu, Odjel za zaštitu i spašavanje
- HEP – ODS, Elektrodalmacija Split, Služba za razvoj i investicije
- HEP – OPS, Prijenosno područje Split
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove Južnog Jadrana
- Hrvatske ceste d.o.o., PJ Split, TI Split.

Na javnom izlaganju nije bilo prisutnih zainteresiranih predstavnika javnosti.

Rok za podnošenje pisanih očitovanja, primjedbi i prijedloga bio je 30. siječnja 2020. godine.

Popis sudionika u javnoj raspravi koji su poslali mišljenja, prijedloge i primjedbe:

- Hrvatske šume d.o.o., UŠP Split
- Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije

PRIMJEDBE, PRIJEDLOZI, MIŠLJENJA I OČITOVANJA			ODGOVORI S OBRAZLOŽENJIMA
br.	Ime i prezime / naziv, adresa ili e-mail	Sažetak primjedbe, mišljenja, očitovanja	Odgovor na primjedbu, s obrazloženjem za neprihvaćenu ili djelomično prihvaćenu primjedbu
1.	Hrvatske Šume d.o.o. Ulica kneza Branimira 1, 10000 Zagreb	U strateškoj studiji utjecaja Nacrta prijedloga Strategije razvoja grada Solina do 2025. god u poglavlju Postojeći okolišni problemi koji su važni za strategiju razvoja, kao problem je navedeni nepostojanje Programa gospodarenja G.J. Mosor-Perun nakon 2013. god što ne odgovara istini jer je važeći program izrađen za razdoblje od 01.01.2014. god – 31.12.2023.	Prijedlog se prihvaća Radi se o tehničkoj pogrešci, koja će se uzeti u obzir, a promjena ne utječe na rezultate i zaključke procjene, kao ni predložene mjere umanjivanja negativnih utjecaja.

		god i kao takav je na snazi te molimo da se isto ukloni iz gore navedenog dokumenta.	
2.	Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Domovinskog rata 2, 21 000 Split	Uvidom u navedenu dokumentaciju, ovo Upravno tijelo je mišljenja da su svi utjecaji na sastavnice okoliša i prirodu obrađeni sukladno zakonskoj regulativi i na odgovarajući način te nema posebnih zahtjeva vezano za zaštitu okoliša i prirode koje je potrebno uvažiti u Strategiji i Strateškoj studiji.	Nema primjedbi ni dodatnih zahtjeva

MIŠLJENJE NADLEŽNOG UPRAVNOG TIJELA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA U ŽUPANIJI

Sukladno čl. 71. st. 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 153/13, 78/15,12/18 i 118/18) i čl. 25. st. 7. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/2017), Grad Solin je 06. veljače 2020. godine Upravnom odjelu za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije podnio zahtjev za davanje mišljenja o provedenom postupku strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja grada Solina do 2025. godine (KLASA: 302-02/17-01/0004, URBROJ: 2180/01-06-01-20-62). Povodom navedenog zahtjeva, nadležno tijelo 28.02.2020. g. dalo je pozitivno Mišljenje da je Grad Solin predmetni postupak proveo sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe (KLASA: 351-02/20-04/0010, URBROJ: 2181/1-10/14-20-0002).

III. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA I EKOLOŠKE MREŽE INTEGRIRANA U STRATEGIJU RAZVOJA

Analizom postojećeg stanja okoliša te informacijama dobivenima od javnopravnih tijela u sklopu postupka određivanja sadržaja strateške studije utvrđeni su glavni okolišni problemi te su definirani ciljevi koji se strateškom procjenom žele postići. Pitanja zaštite okoliša u ovom postupku integrirana su pristupom razvoja varijantnih rješenja Strategije razvoja, pri čemu je preliminarnom analizom početnog nacrtu Strategije razvoja dobivena varijanta kojom su predloženi novi i prilagođeni postojeći prioriteti, pokazatelji i mjere, a fokus je stavljen na optimiziranje aktivnosti uz ostvarivanje maksimalnih koristi za okoliš. Uvedene su teme gospodarenja morskim otpadom, sanacije crne točke u okolišu, očuvanja zaštićenih pašnjačkih staništa, zaštite II. zone sanitarne vodozaštite, poboljšanja kvalitete zraka i smanjenja količine buke unaprjeđenjem javnog prijevoza, zaštite od požara te klimatskih promjena, osobito u smislu obrane od poplava. Kroz ovu varijantu naglašava se okolišna tema, pri čemu Strategija razvoja uključujući sva četiri stupa, održava politiku održivog razvoja. Glavni cilj usporedbi varijanti bio je dobiti uvid u moguće značajne negativne utjecaje koje bi one potencijalno generirale na okoliš, kako bi se osigurala visoka razina zaštite okoliša te pridonijelo integraciji pitanja okoliša u pripremu i donošenje Strategije razvoja s

ciljem promicanja održivog razvoja. Temeljem rezultata analize i paralelnih konzultacija sa izrađivačima Strategije razvoja i ovlaštenikom za izradu Strateške studije, nositelj izrade utvrdio je treću varijantu dokumenta kao konačnu – varijantu uravnoteženog razvoja. Takva je varijanta podvrgnuta detaljnoj analizi kojom su identificirani mogući značajni utjecaji, pozitivni i negativni, pri čemu su za negativne utjecaje predložene mjere sprječavanja ili ublažavanja utjecaja.

IV. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU REZULTATI STRATEŠKE STUDIJE, MIŠLJENJA TIJELA I/ILI OSOBA KOJE SUDJELUJU U POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE, PRIJEDLOZI I PRIMJEDBE JAVNOSTI UZETI U OBZIR PRI DONOŠENJU ODLUKA O USVAJANJU STRATEGIJE RAZVOJA

Suradnjom Nositelja, Izrađivača Strategije razvoja i Ovlaštenika, osiguran je razvoj varijante Strategije razvoja koja već uzima u obzir pitanja zaštite okoliša u širem opsegu od početnog nacrtu Strategije razvoja te je takav dokument dodatno podvrgnut detaljnoj analizi utjecaja.

Tijekom postupka strateške procjene, javnost je sudjelovala u fazi određivanja sadržaja Strateške studije, kojom su prigodom prikupljena mišljenja tijela određenih posebnim propisima i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o sadržaju Strateške studije, kao i u sklopu javne rasprave, a kako je opisano u točki II. Sva su mišljenja i primjedbe uzete u obzir te su integrirane na odgovarajući način u Strategiju razvoja.

V. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA PRIHVAĆANJA ODABRANE RAZUMNE VARIJANTE STRATEGIJE RAZVOJA U ODNOSU NA OSTALE RAZMOTRENE RAZUMNE ALTERNATIVE

Kako bi se postigla optimalna razina detaljnosti procjene sukladna dokumentu za koji se postupak provodi, preliminarnom analizom strateškog okvira testirana su opterećenja okoliša iščitana kroz početne i ciljane vrijednosti pokazatelja (mjera, prioriteta i ciljeva) unutar planskog perioda. U odnosu na zabilježeno stanje okoliša utvrđeni su vjerojatni značajni negativni utjecaji provedbe strateškog dokumenta, za koje su kroz varijantu predloženi načini kako ih umanjiti ili izbjeći, a također su uklopljene i mjere koje odražavaju prilike za poboljšanje stanja okoliša.

U postupku su izrađene tri varijante:

1. Varijanta intenzivnog razvoja - varijanta pretpostavlja izrazit porast stanovništva do 2025. godine. U fokusu je podizanje kvalitete života unaprjeđenjem infrastrukture i društvenih djelatnosti. Zatim diversifikacija gospodarstva jačanjem turizma i poljoprivrede te zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih i mladih. Okosnicu Strategije razvoja čini institucionalno jačanje kapaciteta javne uprave, kao preduvjeta za provedbu ovog i drugih razvojnih dokumenata i projekata, tj. ostvarivanja napretka grada Solina i zadovoljstva njegovih stanovnika.

Analizom je utvrđeno da predmetna varijanta uključuje i jednako vrednuje tri stupa održivog razvoja socijalni, kulturni i ekonomski, dok je okolišni manje zastupljen. Također, utvrđeno je da planirane investicije ne prate pretpostavljeni rast broja stanovnika. Slijedom toga su se osim prijedloga za umanjene značaja negativnih utjecaja, u novi prijedlog uvrstile i pozitivne mjere proizišle iz uočenih prilika za poboljšanje stanja okoliša.

2. Okolišna varijanta – Već obrađene teme zaštite okoliša istaknute su kroz poseban prioritet te su ciljevi zaštite okoliša integrirani u provedbu ostalih ciljeva, prioriteta i mjera. Ovom su varijantom dakle predloženi novi i prilagođeni postojeći prioriteti, pokazatelji i mjere, pri čemu je fokus stavljen na optimiziranje aktivnosti uz ostvarivanje maksimalnih koristi za okoliš. Uvedene su teme gospodarenja morskim otpadom, sanacije crne točke u okolišu, očuvanja zaštićenih pašnjačkih staništa, zaštite II. zone sanitarne vodozaštite, poboljšanja kvalitete zraka i smanjenja količine buke unaprjeđenjem javnog prijevoza, zaštite od požara te klimatskih promjena, osobito u smislu obrane od poplava. Kroz ovu varijantu naglašava se okolišna tema, pri čemu Strategija razvoja uključujući sva četiri stupa, održava politiku održivog razvoja.

Glavni cilj usporedbi varijanti je dobiti uvid u moguće značajne negativne utjecaje koje bi one potencijalno generirale na okoliš, kako bi se osigurala visoka razina zaštite okoliša te pridonijelo integraciji pitanja okoliša u pripremu i donošenje Strategije razvoja s ciljem promicanja održivog razvoja. Temeljem rezultata analize i paralelnih konzultacija sa izrađivačima Strategije razvoja i ovlaštenikom za izradu Strateške studije, nositelj izrade utvrdio je treću varijantu dokumenta kao konačnu – varijantu uravnoteženog razvoja, a koja je bila podvrgnuta detaljnijoj analizi utjecaja na okoliš.

3. Varijanta uravnoteženog razvoja – ugrađuje većinu prijedloga iz okolišne varijante te ih metodološki razrađuje. Najveći doprinos zaštiti okoliša postigao se kroz ukidanje predložene izgradnje malih hidroelektrana na rijeci Jadro te dodatnim jačanjem pozitivnih utjecaja kroz prijedlog novih aktivnosti u smjeru zaštite i poboljšanja stanja okoliša, kroz eksplicitne mjere provedbe Strategije razvoja.

Budući da svaki projekt treba optimizirati okolišne, ekonomske, društvene i kulturne interese, ocijenjeno je da će se primjenom mjera za umanjivanje utjecaja kroz varijantu uravnoteženog razvoja negativne posljedice provedbe svesti na najprihvatljiviju razinu.

VI. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA EKOLOŠKU MREŽU

Mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja provedbe Strategije razvoja, primjenjujući načelo predostrožnosti, određene su za sve ciljeve zaštite okoliša za koje je utvrđena vjerojatnost negativnih kumulativnih utjecaja.

Br.	Ciljevi	Prijedlog mjera
1.	Postizanje dobrog stanja vodnih tijela	<ul style="list-style-type: none"> - Planirati značajno povećanje ulaganja u sustave vodoopskrbe i odvodnje. - Realizacijom projekata infrastrukture i suprastrukture u prirodi ne smije se zadirati u postojeće hidromorfološko stanje morske obale, a osobito rijeke Jadro, osim ako to ne predstavlja aktivnosti revitalizacije njenog toka i staništa rijeke. - Planom upravljanja obalnim područjem predvidjeti mjere obrane od poplava kao kombinaciju tehničkih mjera (ponajprije u naseljima, industrijskim postrojenjima, uz prometnice) i moderne, ekološke

		prakse obrane od poplava, osobito na samom ušću Jadr.
2.	Zaštita tla	- Prioritizirati urbanu sanaciju prostora i komunalno opremanje neizgrađenih građevinskih područja naselja umjesto širenja građevinskih područja.
3.	Poboljšanje kakvoće zraka	- Planirati širenje parkirnih površina u naselju Solin. - Prilikom izrade plana intermodalnog prometa u obzir uzeti integraciju marine na ušću Jadr u prometne tokove grada Solina. - Planirati javni ili organizirani skupni prijevoz do ključnih turističkih atrakcija. - Planirati sezonske linije prijevoza alternativne cestovnom kako bi se rasteretio cestovni promet i poboljšala povezanost s okolnim područjima.
4.	Smanjenje onečišćenja mora	- Prilikom realizacije svih projekata koji se planiraju na obali posebnu pozornost obratiti na kumulativne utjecaje prepoznate Strateškom studijom i odabrati za okoliš najpovoljnije rješenje. - Poticati primjenu odgovarajućih ekoloških standarda u zaštiti morskog okoliša, usmjerenu istovremeno na sve karike nautičkog lanca (nautičar – plovni objekt – luka). - Koncesionaru marine na ušću Jadr propisati obvezu uvođenja ISO 14001:2004 standarda za upravljanje okolišem.
5.	Zaštita šuma	- Nisu predviđene dodatne mjere.
6.	Očuvanje bioraznolikosti staništa i vrsta te temeljnih obilježja zaštićenih područja prirode	Prioritizirati urbanu sanaciju prostora i komunalno opremanje neizgrađenih građevinskih područja naselja umjesto širenja građevinskih područja. - Prilikom izrade projektne dokumentacije za marinu na ušću Jadr, posebnu pozornost obratiti na kumulativne utjecaje produbljivanja dna priobalnog vodnog tijela s drugim utjecajima prepoznatima Strateškom studijom u odnosu na ekološke uvjete u rijeci Jadr i odabrati za okoliš najpovoljnije rješenje. - Planom upravljanja obalnim područjem predvidjeti mjere obrane od poplava kao kombinaciju tehničkih mjera (ponajprije u naseljima, industrijskim postrojenjima, uz prometnice) i moderne, ekološke prakse obrane od poplava, osobito na samom ušću Jadr. - U svrhu zaštite mekousne pastrve (<i>Salmothymus obtusirostris</i>), predvidjeti aktivnosti umjetnog mriješćenja i aktivnosti izlova alohtonih vrsta za koje se pretpostavlja povećanje broja uslijed klimatskih promjena.
7.	Očuvanje kulturno-povijesnih i ambijentalnih vrijednosti prostora	- Planirati izgradnju izvan zona arheološkog područja. - Prioritizirati urbanu sanaciju prostora i komunalno opremanje neizgrađenih građevinskih područja naselja umjesto širenja građevinskih područja.
8.	Smanjenje utjecaja na klimu i jačanje otpornosti na klimatske promjene	- Planirati sufinanciranje projekata energetske obnove, energetski učinkovite gradnje, korištenja obnovljivih izvora energije (fotonaponske ćelije, solarno grijanje, dizalice topline), kupnje A+++ kućanskih uređaja.

		<ul style="list-style-type: none"> - Prilikom izrade projekta obalne infrastrukture uzeti u obzir ranjivost zahvata na klimatske promjene te uvrstiti prikladne mjere prilagodbe. - Prilikom izrade projektne dokumentacije objekata obalne infrastrukture, osobito marine na ušću Jadra, u obzir uzeti različito kretanje vodenih masa u standardnim i poplavnim uvjetima, tj. potencijalnu promjenu poplavnog režima okolnih područja uslijed predmetne izgradnje. - Poticati primjenu električnih i hibridnih vozila osiguravanjem besplatnih parkirnih mjesta u 1. zoni. - Planirati izradu dokumentacije za sustav odvodnje oborinskih voda te sustav kanala za zaštitu od štetnog djelovanja brdskih bujičnih voda na području čitavog grada Solina.
9.	Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom	<ul style="list-style-type: none"> - Prioritetno izgraditi reciklažno dvorište građevinskog otpada. - Planirati 5 novih zelenih otoka. - Koncesionaru propisati obvezu uvođenja ISO 14001:2004 standarda za upravljanje okolišem. - Povećati frekvenciju odvoza miješanog komunalnog otpada u turističkoj sezoni /povećati broj odlagališnih mjesta.
10.	Zaštita zdravlja ljudi	<ul style="list-style-type: none"> - Provoditi edukacije o dopuštenim radnjama u II. zoni sanitarne vodozaštite te uskladiti (prioritizirati) radove na vodoopskrbi, odvodnji i elektrifikaciji.

Mjere ublažavanja mogućih negativnih utjecaja Strategije razvoja na ekološku mrežu osmišljene su kako bi se mogle direktno integrirati u tekst razvojnih mjera:

Razvojna mjera*	Prijedlog mjera
1.1.1. Razvoj prometne infrastrukture i unaprjeđenje mobilnosti	Prilikom planiranja izgradnje nove ili rekonstrukcije postojeće prometne infrastrukture (cesta, željeznica i sl.) koja prelazi preko vodotoka Jadro (POVS „HR2000931 Jadro“) prijelaze planirati na način da se ne zadire u obale i korito vodotoka, a prometnu infrastrukturu izvesti sa zatvorenim sustavom odvodnje koji ne smije imati ispus unutar područja utjecaja na ovo područje ekološke mreže.
1.1.4. Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i diversifikacija energetskih izvora	Pri utvrđivanju prikladnog tehničkog rješenja izvedbe elektroenergetskih objekata, a u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica od stradanja uzrokovanog strujnim udarom slijediti Preporuku stalnog odbora Bernske konvencije br. 110 (2004.) o smanjivanju negativnih utjecaja nadzemnih vodova na ptice u kojoj su analizirana tehnička rješenja koja su i opisana u članku „Prilog tipizaciji tehničkih rješenja za zaštitu ptica i malih životinja na srednjenaponskim elektroenergetskim postrojenjima“ (J. Bošnjak, M. Vranić; Hrvatski ogranak međunarodnog vijeća za velike elektroenergetske sustave - CIGRÉ; 7. Savjetovanje HO CIGRÉ, Cavtat, 2005., http://www.encron.hr/pdfs/C3-03-2005.pdf), kao i upute Bonnske konvencije o izbjegavanju ili ublažavanju utjecaja električnih vodova

Razvojna mjera*	Prijedlog mjera
	na migratorne vrste ptica - Guidelines on How to Avoid or Mitigate Impact of Electricity Power Grids on Migratory Birds in the African-Eurasian Region“ (Prinsen, H.A.M., Smallie, J.J., Boere, G.C. & Píres, N. (Compilers); AEWCA Conservation Guidelines No. 14, CMS Technical Series No. 29, AEWCA Technical Series No. 50, CMS Raptors MOU Technical Series No. 3, Bonn, Germany, 2012.
1.2.3. Poticanje održivog razvoja kulturnih i sportsko-rekreacijskih djelatnosti i sadržaja	Poticanje održivog razvoja kulturnih i sportsko-rekreacijskih djelatnosti i sadržaja planirati na način da se ne ugrožavaju ciljne vrste te ne narušavaju stanišni tipovi značajni za područja ekološke mreže. Ukoliko se izgradnja planira unutar POP područja ekološke mreže, radove izvoditi izvan sezone gniježđenja ciljnih vrsta ptica.
1.3.1. Zaštita bioraznolikosti	Prilikom uređenja novih sadržaja unutar područja ekološke mreže POP HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora (šetnica, postojećih ili novih objekata uz rijeku Jadro, vidikovca na Kozjaku i izletišta Blaca, planinarske kuće na Kozjaku, uređenje Voljaka tematskim i biciklističkim stazama i sl.) izgradnju planirati na način da se izbjegne zauzeće stanišnih tipova značajnih za ciljne vrste područja ekološke mreže. Ne izvoditi radove za vrijeme gniježđenja ciljnih vrsta ptica te uvažavati područja rasprostranjenosti gnijezdećih populacija.
1.3.2. Održivo korištenje prirodnih resursa	<p>Prilikom planiranja obnove i sanacije opožarenih područja planirati pošumljavanje unutar područja ekološke mreže na način da se očuvaju nešumska ciljna staništa i staništa nešumskih ciljnih vrsta ekološke mreže, a na lokacijama gdje opožarena područja uključuju i šumske stanišne tipove pošumljavanje planirati na način da se obnove autohtoni šumski stanišni tipovi ranije prisutni na pojedinoj lokaciji.</p> <p>Projekte „Jadro - Izvor života“ i „Uređenje šetnice izvor-ušće rijeke Jadro“ planirati na način da se ne zadire u obalnu zonu rijeke Jadro te na način da se očuva postojeća obalna vegetacija i zasjenjenost rijeke i ostavi dovoljno prostora za obnovu obalne vegetacije na lokacijama gdje ona nedostaje.</p> <p>Za projekte „Jadro - Izvor života“ i „Uređenje šetnice izvor-ušće rijeke Jadro“ u okviru Mjere 1.3.2. odrediti prihvatne kapacitete za posjetitelje kako se ne bi negativno utjecalo na staništa ciljne vrste mekousna i na cjelovitost područja ekološke mreže „HR2000931 Jadro“.</p> <p>Unutar područja ekološke mreže POVS „HR2000931 Jadro“ nije dopušteno uređivanje i utvrđivanje obala i dna korita rijeke (npr. uklanjanje vodene i obalne vegetacije, izmjene u sastavu prirodnog supstrata dna korita, betoniranje i oblaganje kamenom i si.) kako bi se</p>

Razvojna mjera*	Prijedlog mjera
	<p>očuvala pogodna staništa (dijelovi vodotoka s razvijenom vodenom i obalnom vegetacijom te s pješčanom i šljunčanom podlogom radi mogućnosti mrijesta) za ciljnu vrstu mekousna (<i>Salmothymus obtusirostris</i>).</p> <p>Prilikom odabira rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama prednost davati rješenjima utemeljenim na prirodi (engl. nature-based solutions - NBS).</p>
<p>2.1.1. Stvaranje poticajnog poslovnog okruženja i osnaživanje gospodarske snage poslovnih subjekata kroz unaprjeđenje infrastrukture za potporu poslovanju</p>	<p>Izgradnju poduzetničkih i ostalih gospodarskih zona planirati na način da se izbjegnu područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i stanišnih tipova značajnih za ciljne vrste područja ekološke mreže. Ukoliko se izgradnja planira unutar POP područja ekološke mreže, radove izvoditi izvan sezone gniježđenja ciljnih vrsta ptica.</p>
<p>2.1.2. Poticanje razvoja djelatnosti s komplementarnim prednostima (djelatnosti s izraženim potrebama za prostorom, djelatnosti s naglaskom na logističku i distribucijsku komponentu i djelatnosti koje mogu aktivirati lokacijske prednosti blizine velikog grada)</p>	<p>Prilikom planiranja i izrade studije održivosti destinacije i turističkog kapaciteta potrebno je uzeti u obzir potrebu očuvanja povoljnog stanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova te cjelovitosti područja ekološke mreže, kako bi se odabrale lokacije i odredili održivi nosivi kapaciteti pojedinih lokacija koji neće dovesti do značajnog negativnog utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže.</p>

VII. NAČIN PRAĆENJA PRIMJENE MJERA KOJE SU POSTALE SADRŽAJEM STRATEGIJE RAZVOJA

Mjere koje su postale sadržajem Strategije razvoja pratit će se kroz direktnu evaluaciju provedbe Strategije razvoja.

VIII. NAČIN PRAĆENJA ZNAČAJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ DONESENE STRATEGIJE RAZVOJA

Iako Strateškom studijom nisu predložene dodatne mjere praćenja stanja okoliša, značajni utjecaji na okoliš donesene Strategije razvoja vršit će se u sklopu redovitih programa praćenja stanja okoliša propisanih zakonom i aktualnim prostornim planovima.

Ovo Izvješće objavljuje se na internetskoj stranici Grada Solina i u Službenom vjesniku Grada Solina sukladno članku 27. stavku 4. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br. 3/17) i članku 5. stavku 1. točki 5. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 64/08).

GRADONAČELNIK GRADA SOLINA

Dalibor Ninčević, upr. prav.

Dostaviti:

1. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
2. Upravni odjel za gospodarstvo, zaštitu okoliša i europske fondove,
3. Službeni vjesnik Grada Solina x2,
4. Arhiva

